

עורכים מקצועיים: יעקב גולדמן, עו"ד. גלעד ברון, עו"ד.
מנהל מערכת: אורי גולדמן, עו"ד.

גיליון 483 יום ה' 29 בינואר 2009

השבוע בגיליון

הארכת הפטור ממס שבח לחילוף זכויות במקרקעין עד ליום 23.5.09 // היום (29.1.09) משרדי השומה פתוחים עד 19:00 // לוח עזר לחישוב מ"ה. הלוואות לבעלי שליטה – התחלת הסוף?

מ"ה – טענה בדבר זהות הנישום // מ"ה – הכנסה מעסק אצל סוכן שחקני כדורגל // מס שבח – רשות שלטונית אינה חסינה מאחריות ברשלנות.

רו"ח מנהריה מואשם // עו"ד מירושלים נחשד // רבע מטבריה ב"חורף שחוף" // מינויי בכירים ברשות המסים.

עדכונים מהשטח

מאת

פסיקה

מחוץ לחוק

עדכונים מהשטח

הארכת הפטור ממס שבח לחילוף זכויות במקרקעין עד ליום 23.5.09

פוקע תוך שני החודשים האחרונים לתקופת כהונתה של הכנסת היוצאת, או תוך ארבעה חודשים לאחר שהכנסת החליטה להתפזר, או תוך שלושת החודשים הראשונים לתקופת כהונתה של הכנסת הנכנסת- יעמוד בתוקפו עד תום שלושת החודשים האמורים".

◆ מהאמור עולה, כי הוראות פרק חמישי 3 לחוק מסוי מקרקעין, העוסקות בפטור לחילוף זכויות במקרקעין, אשר היו אמורות לפקוע ביום 31.12.08, מוארכות באופן אוטומטי עד לתום שלושת החודשים הראשונים של כהונת הכנסת הנכנסת ועד ליום 23.5.2009.

◆ יש לציין לשבח את עמדת רשות המסים בעניין זה, שמצאה לנכון ליישם פרשנות ליברלית ומקלה שיהיה בה לעודד ביצוע עסקאות שיחלוף בנכסי מקרקעין בחודשים הקרובים ובפרט בתקופה של מיתון.

עו"ד מאיר מזרחי האיר את עינינו כדלקמן:

◆ הפטור ממס שבח לחילוף זכויות במקרקעין, לפי הוראות פרק חמישי 3 לחוק מיסוי מקרקעין, מאפשר ביצוע שורה ארוכה של עסקאות במקרקעין ללא תשלום מס שבח בתנאי שהמוכר רוכש נכס חילופי במקום הנכס הנמכר. הפטור האמור ניתן במסגרת הוראת שעה שתוקפה פג ביום 31.12.2008. נכון למועד כתיבת שורות אלו הוראת השעה טרם הוארכה בהליך חקיקה.

עם זאת, לטענת עו"ד מזרחי, רשות המסים נוקטת פרשנות מקלה ועושה שימוש בהוראת סעיף 38 לחוק יסוד הכנסת על פיו, במקרה שהכנסת מחליטה להתפזר, מוארך תוקפה של הוראת שעה שבחוק באופן אוטומטי. לאור זאת, הפטור ממס לחילוף זכויות במקרקעין ימשך לחול עד ליום 23.5.2009.

◆ עו"ד מזרחי מסביר, כי הוראת סעיף 38 לחוק יסוד: הכנסת קובעת, כי: "כל חיקוק שתוקפו היה

היום (29.1.09) משרדי השומה פתוחים עד 19:00

יום 29.1.09, הינו היום האחרון להגשת דו"ח 2007 למייצג שאינו משדר דוחות.

לפיכך, עפ"י הודעת רשות המסים, משרדי השומה יהיו פתוחים ביום 29.1.09 עד השעה 19:00 לצורך קבלת קהל, כדי לאפשר קבלת הדו"חות.

◆ מייצג המשדר דוחות חברה, העומד בתנאי הנוהל, רשאי להגישם עד ליום 26.2.09.

◆ ביום 23.6.08, פרסמה רשות המסים את ה"ב 6/2008 שירות לקוחות / שומה – נוהל מתן ארכות להגשת דוחות מס הכנסה לשנת 2007. הנוהל נקבע בתיאום עם לשכות המייצגים והולך לקראת המייצגים ("מייצג ראשי" בלבד), המשדרים דוחות (לצפיה בנוהל המלא, פתח את הקישורית).

◆ להזכירכם, עפ"י הנוהל, לענין דוחות חברה -

לוח עזר לחישוב מס הכנסה

מהכנסה שבין כל 100 ₪, יש לחשב את המס לפי השיעורים המפורטים בתחתית העמוד בלוח. רשות המסים מבהירה, כי הלוח הוא לוח עזר ואם נפלה טעות בנתונים – הוראות החוק הן הקובעות.

◆ באתר רשות המסים פורסם [לוח עזר לחישוב מס ההכנסה המגיע ממשכורת ומהכנסה מיגיעה אישית מחודש 1/2009 ואילך](#). הלוח מפרט את המס במרווחים של 100 ₪ הכנסה חודשית ממשכורת, משכר עבודה, או מהכנסה אחרת מיגיעה אישית.

◆ (לעניין הריבית הריאלית על יתרת חוב בעלי מניות, ראה עמ"ה 243/90, יעקב לב ובניו השקעות ופיננסים בע"מ נ' פשמ"ג).

◆ ביהמ"ש, בפסק הדין, מכיר בעובדה, שפקיד השומה מאשר הלוואות בעלים, אולם תוקף את הנורמה הקיימת. ובלשונו: "המשיב לא תקף את עצם המשיכה במועד המשיכה, בשנת המס של כל משיכה ומשיכה או במהלך השנים כשהצטבר מידע כי מדובר במשיכות הולכות וגדלות בלא כל תנועה כספית של השבת חלק מהן. יתכן שכך פעל המשיב משום שהברה דיווחה על הכנסות מריבית צפויה בגין הלוואות הלכאוריות. כך נוהג המשיב לא אחת שעה שמוצגת תמונה של הלוואה נושאת ריבית לבעל שליטה בפרט כשיש תנועת כספים מסוימת מאת הלווה אל החברה, לא מועלת טענה כנגד אותה הלוואה על ידי המשיב. אלא שלדידי נושא זה מצריך כאמור עיון מחדש. אישור אוטומטי של משיכות כהלוואות בכל מקום שזקפת הריבית על פי תקנות מס הכנסה (קביעת שיעור הריבית) התשמ"ה-1985 ועומדת ההתקשרות בשאר התנאים הקבועים שם, יוצר הטיה בנטל המס".

◆ בקביעה זו, פותח ביהמ"ש פתח למחיקת הנוהג הקיים של לקיחת הלוואות על ידי בעלי שליטה, וקובע כי מדובר בעצם בשכר מוסווה, זאת למרות שעל פניו, בעצם חקיקת סעיף 3(ט) לפקודה, המחוקק עצמו מכיר בכלי הזה של משיכות בעלים, שלא במסגרת שכר.

◆ בפסק הדין האמור, הקל המערער את מלאכת בית המשפט לבוא ולתקוף את משיכות הבעלים כעסקה מלאכותית. בעדותו כפי שנתנה בפני בית המשפט, לא חלק על כך, כי הטעם העיקרי אם לא היחיד, של ביצוע המשיכות בדרך של הלוואה, הוא שיקול המס. יחד עם זאת מלמד נסיון העבר, כי קביעתו של בית המשפט בין היתר כתוצאה של עדות זו תיצור אי וודאות אצל בעלי השליטה באשר ללקיחת הלוואות בעלים. אי הוודאות, שממילא קיימת בדיני המסים, אינה מועילה לעולם העסקים, בוודאי לא בתקופה זו בה בעלי העסקים זקוקים למימון מכל מקור שהוא, לעיתים רק כדי "להמשיך להתגלגל".

◆ יצוין, כי המחוקק עצמו ראה בשיעור המס המופחת על דיבידנד פירוק כפתח לתכנוני מס, והחל משנת 2003, השווה את שיעור המס על דיבידנד פירוק לשיעור המס על דיבידנד רגיל.

◆ למעשה, ביהמ"ש לכאורה קבע, עמדה נחרצת שהיא מחמירה יותר ביחס לעמדתו של פקיד השומה עצמו ביחס לסוגיית הלוואות הבעלים. ישנם, לדעתו, מקרים רבים בהם הלוואות בעלים נלקחת שלא על מנת להפחית את המס. במקרים אלו ברור שאין מקום לקבוע שהלוואות הבעלים תחויב, תיראה או תיחשב לצרכי מס כחלוקת דיבידנד.

הלוואות לבעלי שליטה – התחלת הסוף ? נעם שרעבי, עו"ד ורו"ח ; אלעד בנימיני (משפטן) גולדמן – ברון משרד עורכי דין

◆ נפל דבר בישראל. לראשונה, בית המשפט המחוזי בתל אביב פסק, בניגוד לעמדת פקיד השומה, כי משיכות בעלי מניות בחברה, שהוחזרו לחברה, הינם למעשה משיכות משכורת וכי עצם לקיחת הלוואות בעלים בחברה, הינה עסקה מלאכותית בפני עצמה.

◆ מדובר בעמ"ה 1283/03 ארנון הראל נ' פ"ש כפר סבא שניתן אך לאחרונה בביהמ"ש המחוזי בת"א (כב' הש' מ. אלטוביה).

פסק הדין, עיקרו בהלוואות בעלים שנטל בעל המניות בחברה, לאורך שנים, ואשר בסיומן של השנים, פירק את החברה, חילק את יתרת העודפים כדיבידנד פירוק, ובכסף המחולק, החזיר את ההלוואה לחברה. לאורך כל התקופה, חויב בעל המניות בריבית לפי סעיף 3(ט) לפקודת מס הכנסה (נוסח חדש), התשכ"א – 1961 (להלן: "הפקודה").

פקיד השומה, בנימוקי השומה, ביקש לקבוע, כי לא מדובר בדיבידנד פרוק, והסתמך בנימוקיו על שתי טענות. הראשונה היא, כי עצם פירוק החברה והקמת חברה אחרת במקומה הינו עסקה מלאכותית. הטענה השנייה היא, כי בעל המניות התחייב בשומה קודמת להחזיר את ההלוואה, והיה עליו להחזיר את ההלוואה בפועל ולא בצורה של פירוק החברה, ולכן מדובר בהפרת "הסכם" מול פקיד השומה. פקיד השומה טען, כי משכך נהג הנישום, רואים את ההלוואה כאילו לא הוחזרה במועד (בעת ההתחייבות של המייצג למפקחת) ולכן יש למסות את ההלוואה כאילו לא הוחזרה.

הנישום הצליח לקעקע את טענותיו של פקיד השומה אחת לאחת. האחת בכך שהוכיח לבית המשפט, כי היה "טעם מסחרי" לפירוק החברה ולהקמת חברה חדשה זמן קצר אח"כ, תחת אותו שם. מכאן שלא הייתה כאן עסקה מלאכותית בפירוק החברה הראשונה. והשנייה בכך ששכנע את בית המשפט, כי החזר חוב יכול וייעשה בכל דרך, כולל פירוק חברה, ולא רק בדרך של החזרת מזומן.

אולם, למרות שנימוקי השומה "התאיידו", והמערער הצליח למחוק למעשה את נימוקי השומה, בא ביהמ"ש והעלה טענה משל עצמו, לפיה, עצם נטילת הלוואה על ידי בעמ"נ, הינה עסקה מלאכותית, אשר ניתן לתקוף אותה תוך הפעלת הכלי האנטי תכנוני, המצוי בסעיף 86 לפקודה.

למותר לציין, כי לצורך העלאת הטענה כאמור, הפעיל ביהמ"ש את סמכותו בהתאם לסעיף 156 לפקודה, הקובע כי "ביהמ"ש יאשר, יפחית, יגדיל או יבטל את השומה או יפסוק בערעור באופן אחר כפי שיראה לנכון".

◆ עד היום, וכולל בפסק הדין, פקיד השומה, לא תקף חוב בגין משיכות של בעלי מניות בחברה, במידה והחוב הוחזר בסופו של יום לחברה. עפ"י הנוהג, היה פקיד השומה בודק, כי החוב אכן הוחזר בסופו של יום וכי במהלך התקופה שולמה ריבית ריאלית על החוב, ובמידה וכך היה, היתה נחה דעתו של פקיד השומה.

טענה בדבר זהות הנישום
עמ"ה 530/03 כהנוף שפרה נ' פ"ש חיפה

המערערת נרשמה כבעלת עסק של מזנון באוגוסט 1993. עם נישואיה לבן זוגה, "נסגר" העסק שהיה רשום על שמה, והוא "נפתח" מחדש על שם אחותה. המערערת היא שרכשה את זכויות הדיירות המוגנת בעסק, והחזיקה בהן, לפחות בשנות המס שבערעור.

למענת המערערת, אין היא הבעלים בפועל של העסק, אלא הוריה ושני אחיה הם אלה שמנהלים את העסק ונהנים מהכנסות מן העסק. המערערת לא הכחישה כי הסכימה שהעסק יירשם על שמה, אך זאת רק כדי לסייע להורים ולאחיה להתחמק מנושים. משנת המס 1997 נרשם העסק על שם אחותה מירב סלאמה. להוכחת טענותיה, ביקשה להסתמך על דוחות הפיקוח שנערכו במקום העסק מהם ביקשה ללמוד שהיא מעולם לא נכחה בעסק אלא רק אביה ואחיה.

למענת המשיב, המערערת בגירה, ואינה יכולה להסיר מעצמה חבות המס, לאחר שהיא בחרה - בין עקב שכנוע ובין בשל ניסיונה "לסייע" לאביה ולאחיה - להציג עצמה כנישום ולאורך שנים. משעשתה כן, היא הנישום החייב לשאת במס.

למענת המשיב, המערערת בגירה, ואינה יכולה להסיר מעצמה חבות המס, לאחר שהיא בחרה - בין עקב שכנוע ובין בשל ניסיונה "לסייע" לאביה ולאחיה - להציג עצמה כנישום ולאורך שנים. משעשתה כן, היא הנישום החייב לשאת במס.

ביהמ"ש המחוזי בחיפה – כב' הש' ש. וסקרוג:

למרות ניסיונות להביא את הבעלים "האמיתיים" של העסק (אביה ואחיה של המערערת) לעדות בבית המשפט, הדבר לא צלח. טענת המערערת, כי היא לא הנישום, דינה להידחות, הן מבחינה משפטית, והן מבחינה עובדתית. סעיף 144 לפקודה קובע, כי דוח הנחזה כי ניתן על ידי אדם פלוני או בשמו, רואים אותו לכל עניין כאילו ניתנו על ידי אותו אדם, זולת אם הוכח היפוכו של דבר, וכל אדם שחתם על דוח, רואים אותו כמי שיודע כל עניין בו. החוק מדבר על שתי חזקות: הראשונה - חזקת זהות החותם, שהיא חזקה לכאורה הניתנת לסתירה. ואילו השנייה - חזקת ידיעתו של החותם על תוכן המסמך שהגיש - שהינה חזקה חלוטה שאינה ניתנת לסתירה (רי [הלכת גבריאל רענן](#)). פעולה של "השאלת שם" היא פעולה משפטית המחייבת את העושה לעמוד בתוצאותיה. אדם המרשה לאחרים לעשות שימוש בשמו לצורך רישום לשלטונות המס, הוא המתחייב גם בשיעורו של המס. יש בפעולה כזו, משום יצירת מצג בפני רשות המס, במיוחד כאשר זו נעשתה בידיעת הנישום, על דעתו ובהסכמתו.

בשולי הדברים קובע ביהמ"ש, כי נראה שהמשיב לא מיצה את חובתו וסמכותו בדרך בה הוא נהג. לא ניתן כל הסבר, מדוע בסמוך למועד בו נעשתה ביקורת בעסק ונמצא כי ישנם עובדים בעסק ללא תלושי שכר וללא תיק ניכויים, ולאחר שהתברר כי יש קרבה משפחתית בין המערערת לאחרים, לא הוצאו דרישות להגשת דוחות גם לגבי אותם עובדים, אשר לטענת המערערת הם בגדר מנהלי העסק ומפעיליו בפועל. מצד אחד, אם אכן הגיע המשיב למסקנה כי מדובר באחים ובאביה של המערערת שהם עובדים בעסק - ומידע כזה הגיע למשיב בסמכות - הרי שבהעדר תיק ניכויים, היה מקום לחייב כל אחד מהם להגיש דוחות מס בכל אחת משנות המס הרלוונטיות בסמוך למועד בו הובאו עובדות אלה לידיעתו - בכפוף לתקופת ההתיישנות. מצד שני, אם המשיב שוכנע שמי שניהל את העסק ונהנה מהכנסותיו, בין כשכיר ובין כעצמאי, הוא אחר, הרי שגם אז עומדת לו הסמכות המלאה לחייבו להגיש דוחות הכנסה לרבות הצהרות הון כדי לעמוד על היקף הכנסותיהם, לרבות בחינה אם אין מקום לעשות שימוש בסעיף 86 לפקודה.

עפ"י ביהמ"ש, אין גם בתוצאת פסק דין כדי למנוע מן המערערת הזכות לנקוט בהליך מתאים - ככול שתבסס תשתית עובדתית לעניין זה - כנגד מי שלדעתה אמור להיות "הנישום" לצורך חיובי מס הכנסה ו"העוסק" - לצורך חיובי מע"מ.

התוצאה:

הערעור נדחה.

ניתן ביום: 15.1.09

ב"כ המערערת: עו"ד א. מויאל.

ב"כ המשיב: עו"ד ד. גורדון ונדרוב.

מבחינה עובדתית, למרות ריבוי ההליכים שקדמו להגשת ערעור זה, הטענה הועלתה רק במסגרת נימוקי הערעור שהוגשו בתיק זה. בנוסף, עפ"י עדות יועץ המס של העסק, המערערת באה אליו והכירה את הפעילות בעסק, על אף שלא תפעלה אותו בעצמה. בביקורת שנערכה בעסק נאמר במפורש

הכנסה מעסק אצל סוכן שחקני כדורגל עמ' 1281/03 הרשקוביץ אשר נ' פקיד שומה ת"א 5

אזרח מן השורה שומת עתק ובכך להפוך עליו את עולמו ולהטיל עליו חובת הפרכת אותה שומה. קו טיעון זה אינו נטול טעם לו היה פועל המשיב בשררה וללא ביסוס בקביעת שומות, או לו, על פי המידע המצוי ברשותו, היה מוציא שומה שהיא בלתי סבירה. אולם ברור הוא כי לא כך פעל המשיב.

העובדות הפשוטות, שאינן שנויות במחלוקת הן, כי המערער הוא סוכן שחקנים מורשה על ידי ארגון פיפ"א. עוד אין זה שנוי במחלוקת, כי בחשבונות הבנק של המערער נמצאו הפקדות בסכומים ניכרים מהארץ ומחו"ל. בפני המשיב היה המידע כי לשם קבלת הרשאת ארגון פיפ"א לעיסוק בתיווך בין שחקנים וקבוצות, נדרש המערער להשקעה כספית ניכרת בסך של כ-500,000 ₪, כך על פי מידע המגובה בעדות שהיה בידי המשיב. בידי המשיב היה קיים מידע, כי עיסוקו של המערער בתיווך בין קבוצות כדורגל לבין שחקני כדורגל זרים. למשיב היה מידע, כי המערער היה מעורב לפחות בעסקת השחקן מרקוס מקריניוס אלפרדו והתקבלה תמורה כספית על ידי המערער בגין עסקה זו. בכל אילו, יש יותר מבסיס להנחות המוצא של המשיב. דהיינו, כי המערער עוסק כסוכן שחקני כדורגל, כי אין לקבל את הצהרת המערער בדו"חות כי כל הכנסותיו הן משכר עבודה וכי היה עליו לנהל ספרים כדן. כך מבוססת ולו לכאורה, תוספת ההכנסה החייבת שנקבעה בהתאמה להפקדות שנמצאו בחשבונותיו, לאחר שניתנו למערער הזדמנויות רבות להסביר הפקדות אילו והסברים ראויים לא ניתנו. המערער היה מודע לדברים אילו ולאופן ביסוס עמדת המשיב ואופן בניית השומות. משכך, נשטם הבסיס מתחת לקו טיעונו בדבר הצורך בהצדקת השומה וגלגול הנטל אל כתפי המשיב לאתר מידע ומסמכים המגבים את הסבריו הלכאוריים של המערער. המערער בחר ואולי לא בכדי, במקום להתמקד בגיבוי גרסאותיו והסבריו, תוך הצגת הענף שבו הוא עוסק וכיוצא בזה, להטיל שוב ושוב, הן במהלך דיוני ההוכחות והן בסיכומיו, דופי בהתנהלות המשיב תוך תיבול הטיעון באמירות בקשר עם זכות אזרחית ותום לב של רשות מנהלית וכיוצא באילו אמירות שאין להן, בכל הכבוד, נגיעה לערעור.

על המערער היה להוכיח, כי שומת המשיב שרירותית ומופרכת, ובכך לא עמד. המערער לא הציג, לא בבית המשפט ולא בפני המשיב, מלבד גרסאות כלליות, הסברים להפקדות ומקורן, או למשיכות כנגד ההפקדות ולו במסגרת גרסתו, כי שימש צינור בלבד בין הקבוצות והשחקנים.

תוצאה:

הערעור נדחה.

ניתן ביום 25.1.09

ב"כ המערער: ד. אורדן, עו"ד.

ב"כ המשיבים: א. ויינשטיין, עו"ד.

המשיב טוען, כי המערער הוא סוכן שחקני פיפ"א מורשה - סוכן שחקני כדורגל, בעיקר זרים. המערער לא הצהיר על הכנסות מעיסוק זה ולא ניהל ספרים. המערער חלק על הקביעה, כי הוא סוכן שחקנים. לטענתו, כל עיסוקו בתחום הספורט הוא כתחביב. המשיב בדק את חשבונות הבנק של המערער לתקופה נשוא הערעור ומצא הפקדות בסכומים המצטברים לסכומים ניכרים ושהיו גבוהים מהצהרת המערער משכר בדוחות שהגיש.

לטענת המערער, במצב בו קובע המשיב שומה אדירת מימדים, עליו לסייע בידי המערער להשיג ראיות התומכות בטענות המערער. כך, אף שנטל ההוכחה מוטל על המערער. הדברים מקבלים משנה תוקף בנסיבות בהן מדובר במי שאינו איש עסקים וכל פעילותו בתחום הכדורגל היתה כתחביב יקר, אשר גרם רק להוצאות. לדבריו, אזרח מן השורה שאינו איש עסקים, אינו מתעד ושומר מסמכים הקשורים במאות הפקדות בנקאיות המתרחשות במהלך השנים. עוד טוען, כי עיקרן של ההפקדות בשלוש: מתנות מבני משפחה, קרובים וחברים בארץ ובחו"ל, הפקדות שקשורות במעורבותו כחובב כדורגל מושבע והפקדות הקשורות בחיבתו העזה להימורים. לסיכום טוען הוא, כי אין די בשומה המבוססת על "הפקדות בלתי מוסברות", לא היה עליו לנהל ספרים בהיותו שכיר, סכומי ההכנסה המיוחסים לו הינם מופרכים ובלתי סבירים וכי המשיב הכשיל אותו ביכולתו להוכיח טענותיו.

לטענת המשיב, הקביעה, כי המערער ניהל עסק כסוכן שחקנים, על אף שהוכחה במהלך הליכי השומה, אומתה במהלך שמיעת הערעור. המערער לא הציג תשתית עובדתית בקשר עם הסבריו, בקשר עם ההפקדות שנמצאו בחשבונות הבנק שלו. המערער מתעלם מהנטל המוטל עליו לשכנע, כי ההפקדות אינן הכנסה חייבת. המערער לא פעל לאורך כל ההליך השומתי ליתן הסבר ולבסס ראייתית את הסבריו. רק בשלב מאוחר העלה המערער את ההסבר, כי שימש "צינור" בלבד בין קבוצות ושחקנים בעת העברתם, אולם גם "תזה" זו לא גובתה. המערער לא שלל את עמדת המשיב, כי פעילותו כסוכן שחקנים חובקת עולם אינה שוללת את האפשרות כי חלק מן העמלות מקורן בעסקאות בחו"ל, כאשר ההעברות הכספיות מחשבונות זרים מחו"ל, תומכות בכך. אין להטיל על המשיב חובה לבסס את טענות המערער. נטל השכנוע ומכאן נטל ההוכחה - על המערער.

ביהמ"ש המחוזי בת"א - כב' הש' מ. אלטוביה:

לפני שנכנס אל תוך פרדס טענות הצדדים והראיות שהוצגו ובעיקר אילו שלא השכיל המערער להציג, מעיר ביהמ"ש הערה כללית בקשר עם קו הטיעון המרכזי של המערער. קו זה הוא כי שומת המשיב אינה סבירה וכי רשות ציבורית כדוגמת רשות המסים, אינה יכולה ביום בהיר אחד "להלביש" על

רשות שלטונית אינה חסינה מאחריות ברשלנות
 8388/04 אפרים אהרוני ואח' נ' מ"י (משרד האוצר)

תעופה בע"מ נ' הבורסה לניירות ערך בתל אביב
 נקבע: "כלל הוא כי רשויות המינהל, ככל אדם או תאגיד אחר, עשויות לחוב בנזיקין ואינן נהנות ככלל מחסינות מוגדרת ומוחלטת מפני תביעות בעילה של רשלנות". זהו הדין השולט בכל הנוגע לחובת הזהירות המושגית של המדינה ביחסיה עם האזרח.

ברמת חובת הזהירות הקונקרטיה בתובענה זו, השאלה הנשאלת היא האם קיימת חובת זהירות קונקרטיה בין רשות ציבורית העוסקת במיסוי לבין נישום העשוי להיפגע מהפעלת הסמכות הסטטוטורית הנתונה לה?

◆ ביהמ"ש קבע, כי אין כל קושי להשיב בחיוב על שאלה זו. לרשויות המס כוח שלטוני רב בכל הנוגע למיסוי האזרח. סמכויות אלה עליהן להפעיל בתום לב, בזהירות המתחייבת והמתבקשת, ובאופן שלא ייגרמו לנישום נזקים אשר אינם מכורח המציאות. חובת זהירות זאת תישלל רק באותם מקרים בהם קיימים שיקולי מדיניות מיוחדים, השוללים את קיומה.

◆ ביהמ"ש ציין, כי החובה כאמור, אין עניינה בטעות של רשות המס ביישום הדינים והכללים המיסויים וכי לא כל טעות היא רשלנות.

◆ לאחר שביהמ"ש התייחס בהרחבה לטענות הצדדים, קבע, כי הנתבע אכן התרשל. ביהמ"ש קבע, כי תוצאת פסק הדין עלולה לעורר תחושת אי נוחות מסוימת, שהרי, הנתבע התאמץ, ערך את השומה הסופית בהקדם האפשרי, והמציא את אישורי המס כחודש וחצי לפני המועד האחרון שהיה חייב לעשות כן על פי הדין, ואף על פי כן התרשל.

◆ ביהמ"ש קבע, כי הנתבע נמצא חייב בדיון לא עקב העובדה כי התאמץ ועשה בחריצות את אשר הוטל עליו, אלא העובדה שהילוכו בתקופה שבין ה- 20.6.2002 ועד ה- 24.6.2002 היה רשלני וחסר רגישות לנסיבות המקרה והעניין.

ביהמ"ש ציין, כי אין בפסק דין זה כדי לרפות את ידי הנתבע ופקידיו. על הנתבע ופקידיו להמשיך ולעשות את מלאכתם החשובה באדיקות ובחריצות, כתמיד. **פסק דין זה הינו קול קורא לנתבע, אשר בו מקופלת הערת אזהרה, על פיה בהילוכו מול נישומים אין עליו לפעול באורח אוטומטי, ובמקרים המתאימים והראויים, עליו להתאים את הליכותיו לצורכי המקום והשעה, מבלי לחרוג כמובן, מהדין ומנוהלי העבודה הראויים והמקובלים.**

ביהמ"ש התייחס גם להתנהלותם הרשלנית של הנתבעים וקבע, כי היה אשם תורם מצידם בשיעור של 50%.

תוצאה:

◆ התביעה נתקבלה. ביהמ"ש חייב את הנתבע לשלם סך של 158,217 ₪ וכן הוצאות משפט ושכ"ט בסך של 35,000 ₪.

ניתן ביום 15.1.2009.

ב"כ התובעים: עו"ד אהרוני.

ב"כ הנתבע: פרקליטות מחוז ת"א – אזרחי.

◆ ביום 24.12.01 התקשרו התובעים עם שתי חברות בהסכם, על פיו מכרו התובעים לקונים חלקים במקרקעין, תמורת סך של 18,882,245 ₪, ש"ע לסך של 4,355,000 דולר ארה"ב.

ביום 12.2.2002, הגישו התובעים לנתבע שומה עצמית בגין מכירת הנכס. חלפו מספר חודשים ואישורי המס טרם הומצאו. נוכח העובדה כי המועד הקבוע לתשלום יתרת התמורה, דהיינו, ביום 24.6.2002, קרב, פנו ב"כ התובעים לנתבע ודרשו, כי יומצאו להם אישורי המס, בשים לב לתאריך התשלום הקרב והנזקים אשר עלולים להיגרם לתובעים במידה ולא יומצאו האישורים במועד הקבוע בהסכם. לאחר מספר פניות בכתב, ולאחר התייצבותו של ב"כ התובעים במשרדי הנתבע, המציא הנתבע את האישורים ביום 19.6.2002, וזאת לאחר שמלוא המס נדרש. ואולם אז נתברר, כי חלה טעות בחלק מן השוברים שהונפקו (ברישום מספר החלקים המועברים המיוחסים לחלק מהמוכרים), וביום 20.6.2002 פנה ב"כ התובעים לנתבע וביקש אישורים מתוקנים. הנתבע הנפיק אישורים כמבוקש עוד באותו יום, ואולם בעת שידור השומות המתוקנות למחשב, תפסה מחלקת הביקורת את אחת השומות לצורך ביקורת פנימית. לפיכך, לא הומצאו מלוא האישורים לתובעים.

◆ התובעים חזרו ופנו במספר מכתבים אל הנתבע, פירטו בפניו את השתלשלות העניינים, ואף הזהירו אותו מפני הסכנה הטמונה בירידת שער הדולר. בפועל, ולאחר בדיקה שארכה 7 ימים, נמסר האישור הנוסף לתובעים ביום 27.6.2002. התובעים מסרו את אישורי המס לקונים רק ביום 3.7.2002.

התובעים טוענים, כי הנתבע התרשל ולטענתם היה עליו לסיים את הליכי הביקורת במהירות האפשרית ולמסור את האישור הנוסף עד ליום 24.6.2002. בנוסף טוענים התובעים, כי לאחר המצאת האישורים ביום 19.6.2002, תם הליך השומה, וקמה זכותם לקבל את האישורים לאלתר, ובשלב זה לא הייתה לנתבע סמכות לערוך הליך ביקורת ולעכב את המצאת האישורים. כמו כן, טוענים התובעים, כי כתוצאה ממסירת האישור באיחור, נגרמו להם נזקים מירידת שער הדולר, המסתכמים בסך של 654,697 ש"ח.

הנתבע טוען, כי עמד במועדים הקבועים בחוק והמציא את השומה הסופית לפני שחלפה תקופה של 6 חודשים כקבוע בחוק. בנוסף טוען הנתבע, כי הליך הביקורת הינו הליך בקרה רצוי ונאות וכי מרגע שנלקחה השומה לביקורת, לא ניתן היה לתת את האישור.

בימ"ש השלום בראש"צ – כב' השופט ר. ארניה:

◆ בשורה ארוכה של פסקי דין קבע ביהמ"ש העליון, כי רשות שלטונית המפעילה סמכות סטטוטורית, אינה חסינה מאחריות ברשלנות בגין הפעלה רשלנית של סמכות זו. בע"א 1617/04 כים ניר שירותי

רבע מטבריה ב"חורף שחון"

משרד השומה טבריה, ערך ביום חמישי האחרון (22.1.09), בתחום שיפוטו, מבצע ביקורות ניהול ספרים רחב היקף בענפי המסחר, התעשייה, שירותים ובניה, אשר כונה **"חורף שחון"**. במבצע שהחל בשעות הבוקר ונמשך עד לשעות הערב, נטלו חלק 72 עובדים: מבקרי ניהול ספרים ממספר משרדים ברחבי הארץ, עובדי היחידה לאכיפת הגביה בצפון ושוטרים. למבצע קדמו עבודות הכנה רחבות היקף. נבחרו עסקים מתכנית העבודה, נערכו 128 קניות ביקורת סמויות, בוצעו סריקות באתרי בניה, אזורי תעשייה ואתרי בניה. ביום המבצע נערכו 179 ביקורות. **ב- 25% מהביקורות נמצאו ליקויים**: ב- 17% מהביקורות נמצאו אי רישום תקבולים, ואי ניהול ספרים וב- 9% מהביקורות נמצאו ליקויים חמורים בניהול הספרים כדוגמת, אי ניהול ספר הזמנות ופיגור ברישום ביומני רכב במוסכים. במהלך הביקורות נבדקו גם קיומם של חובות בעסקים ואי הגשת דוחות. במקרים בהם נמצאו ליקויים נמסרה התראה להסרת המחדל תוך שבוע ימים.

מינויי בכירים ברשות המסים

יהודה נסרדישי, מנהל רשות המסים, הודיע ביום 25.1.09 על שורת מינויים בכירים ביחידות הרשות: **מר שלמה אוהיון** נבחר במכרז לתפקיד **פקיד שומה באר-שבע** במקומו של **אמנון לבנטל** שמונה לאחרונה לתפקיד מנהל אגף בכיר שומה וביקורת מס הכנסה במטה חטיבת השומה בירושלים. **אוהיון**, כיהן כסגן פקיד שומה באר שבע ב- 11 השנים האחרונות. **אוהיון** בעל תואר ראשון בהצטיינות במנהל ומדיניות ציבורית ותואר שני בהצטיינות במנהל עסקים מאוניברסיטת ב-גוריון. **מר משה ניסן** נבחר במכרז לתפקיד **פקיד שומה נצרת**. ניסן, בעל תואר שני במדיניות ציבורית למנהלים בשירות הציבורי, מאוניברסיטת חיפה, שימש מזה כ- 11 שנים כסגן פקיד שומה חדרה. ניסן מחליף את **דו"ח יהושע חבר** שמונה לאחרונה לפקיד שומה פתח-תקווה. **כמו כן** נבחרו לאחרונה **מר חיים חרוב** לתפקיד **סגן בכיר לממונה אזורי מע"מ חדרה ומר יחזקאל משה** לתפקיד **סגן בכיר לממונה מע"מ נתניה**.

המערכת מאחלת למינויים החדשים הצלחה.

דו"ח מנהריה מואשם

עפ"י הודעת רשות המסים, רואה החשבון **אלי אייל**, בעליו של משרד לראיית חשבון בנהריה, מואשם בניכוי מס תשומות ביתר, במטרה להתחמק מתשלום מס, בסכום כולל של 202,390 ₪. כתב האישום הוגש (27.1.09) על ידי **עו"ד ענבל הוכמן**, מהמחלקה המשפטית מחוז צפון ברשות המסים. עפ"י כתב האישום, הנאשם, רואה חשבון במקצועו ורשום כ"עוסק מורשה" כהגדרתו בסעיף 1 לחוק מס ערך מוסף, התשל"ו-1975. בכל התקופה הרלוונטית לכתב האישום היה הנאשם חייב להגיש למאשימה דוחות תקופתיים במועד ובדרך שנקבעו בחוק ובתקנות על פיו. אלא, שכפי שעולה מכתב האישום, בביקורת חשבונית, שנערכה ע"י **משרד מע"מ עכו**, התגלה, כי בין השנים 2003-2007 ניכה הנאשם מס תשומות ביתר, בסך כולל של 202,390 ₪, מבלי שהיו בידיו המסמכים, במטרה להתחמק מתשלום מס. עפ"י הודעת רשות המסים, בחקירתו אמר הנאשם, כי עשה את האמור, בשל הצטברות חובות עקב הפסד בהתמודדות בבחירות לראשות הרשות המקומית בנהריה.

עו"ד מירושלים נחשד

עפ"י הודעת רשות המסים, במשרדי היחידה הארצית למודיעין שטח וחקירות של **מס הכנסה**, התנהלה חקירה סמויה נגד החשוד, **עו"ד חסן אמיר**, בן 30 מירושלים, בגין חשד, כי בשנים 2003-2008, בהיותו עו"ד, ייצג עשרות לקוחות בבתי משפט ברחבי הארץ, לא דווח לשלטונות המס על עמלות בסך של מאות אלפי ₪, שקבל בגין הייצוג והעלים כליל את מקור הכנסתו. ביום 26.1.09 נפתחה חקירה גלויה, במהלכה נעשו חיפושים בבית החשוד ובבתי מעורבים נוספים ונתפסו מסמכים. עפ"י הודעת הרשות, מחקירת החשוד, המתנהלת במשרדי היחידה, עולה כי כדי להסוות את ההכנסות ולהעלימן מעיני שלטונות המס, פתחה אחותו של החשוד, לבקשתו, חשבון בנק על שמה, חשבון אליו הופקדו במהלך השנים 2005 - 2007 מאות אלפי ₪. בנוסף, במטרה שלא להשאיר נתיב לביקורת, ביקש החשוד מעובד במשרדו, לפרוט את הציקים שנתקבלו מלקוחות אצל מנכי שיקים או חלפנים שונים, והכסף שנתקבל במזומן, הופקד בחשבון הבנק של האחות. בנוסף, עולה מהחקירה, כי החשוד נקט, בטרם החקירה, בפעולות שיבוש, לרבות בתאום גרסאות והשפעה על עדים.

מס פקס מערכת ושיווק: רוך מנחם בגין 132, מגדל עזריאלי 1
 תל אביב 67021; טל. 03-6966416; פקס. 03-6953991 masfax@bezeqint.net

מערכת העיתון תשמח לקבל פניות, הערות והארות, לגבי סוגיות ושאלות שמתעוררות בתחום המס במישור הפלילי, האזרחי, איסור הלבנת הון ונושאים אשר ברצונכם שיקבלו התייחסות / ניסוי. האמור בעיתון זה אינו מהווה יעוץ מקצועי, חוות דעת, סקירת המצב המשפטי ו/או הדין הרלבנטי. טל. 03-6966733 (למקרים דחופים: 054-4492973) פקס. 03-6966744

אין לצלם, להעתיק או להפיץ בדרך אחרת גיליון זה, או חלקים ממנו, ללא היתר בכתב ומראש מהעורכים.